

ERIC COLPAERT (l'oeuvre au noir/l'oeuvre au blanc)

Een kunstwerk is voor Eric Colpaert als een scharnier tussen twee werkelijkheden; onze tastbare, onmiddellijk waarneembare, direct meetbare, alledaagse werkelijkheid en een suggestieve, poëtisch voelbare, transcendente, spirituele of zelfs bovennatuurlijke werkelijkheid.

Zijn werken zijn direct leesbaar in hun onderdelen en helder in hun samenstelling. De presentatie is in belangrijke mate suggestief, wonderlijk, raadselachtig, mysterieus en occult.

Schijnbaar moeiteloos manoeuvreert Colpaert van de ene dimensie naar de andere. Hij toont wat vertrouwd en nabij is: een spinnewiel, een vlag, de skyline van de stad Antwerpen gezien vanaf de linkeroever, een spiegelbol, een paraplu, maar ook wat veraf is, vreemd en soms hypothetisch: de planeten, het heelal, parallelle werelden, suggesties van de vierde dimensie...

Steeds is er zijn intentie van onderzoek, van meten, van in kaart brengen, van toelichten en begrijpelijk maken. Terwijl er evenveel wordt verzwegen als dat er wordt gezegd of getoond en de kunstenaar niet verlegen is om zijn onderwerpen op hun kop te zetten, te spiegelen, te onttrekken aan de natuurlijke wetmatigheden of te ontdoen van alle ernst en conventie.

Colpaert vertrekt veelal van een haastige tekening op een bierviltje, een stukje papier of op de witte zijde van een placemat tijdens een pauze in een kroeg, een tearoom of bij een cultureel evenement. De schets wordt gescand en in Photoshop bewerkt. Vervolgens ontstaat er een hoogwaardige kwaliteitsdruk op een beperkt aantal exemplaren (1 tot maximaal 7). Zo herinnert het menselijk oog in profiel, dat uit een renaissance-druk werd ontleent, aan het centraal perspectief bij bv. Dürer of Hans Vredeman de Vries. Typisch voor het gebruik van de centraal perspectief is dat wat nabij is groot is en dat wat veraf is klein is. Colpaert tekent echter wat wordt waargenomen isometrisch. Dit wil zeggen dat alle intrinsieke afmetingen van bv. een object gelijk blijven. Er is geen verkorting. Strikt genomen is zoiets maar mogelijk wanneer de afstand tussen het waarnemend oog en datgene wat gezien wordt, astronomisch groot is. Dit gegeven plaatst de kijker meteen ver weg van de aarde en buiten de atmosfeer. Wat ziet de kunstenaar? Een wand in grijs beton, terwijl een ander oog een wand in (hermetisch) zwart ziet. Of het ene oog ziet een wand in grijs beton en een zwarte wand, evenwijdig aan de eerste en aan de andere zijde ervan, maar groter. De werkelijkheid is gelaagd. Ook observeert de kunstenaar een witte volmaakte bol, of meerdere van die bollen. Wat die bollen verbergen lijkt een wolk vibrerende deeltjes te zijn of kinetische energie. In het midden van die wolk is de hoofdletter **A** te zien. Staat deze voor het **Absolute**, voor de **Almacht** of voor het **Al tout court**? Bij elk van deze tekeningen ziet de toeschouwer meer dan wat het oog van de tekening ziet. Het gebruik van de hoofdletter **A** is relatief nieuw in het oeuvre van Colpaert. Hij wil graag ooit een boek schrijven, fictie of non-fictie of een mengvorm van beide. Alvast is er de **A**, de eerste letter van ons alfabet. Grafisch sterk door beide aan elkaar gespiegelde diagonalen die een opwaartse beweging suggereren. Het zou Colpaert niet zijn, of er is een tegenbeweging, hier aanwezig door de korte horizontale balk. **A** staat voor alpha, het begin, de prille communicatie tussen een moeder en haar pasgeboren kindje of voor de dokter die de patiënt **A** laat zeggen, bij het maken van zijn diagnose. Ook voor: **Absoluut**, **Aanvang**, **Anarchie**, **Aap**, **Adam**, **Afgezant**, **Aanmeren**, **Aanreiken**, **Aanblik**, **Aandacht**, **Aandenken**, **Aanbiddelijk**, **Aantoonbaar**, **Aanbevelen**, **Aandenken**, **Aanwezig**, **Afwezig**, **Afsterven**, **Afstand**, **Avontuur**, **Autonomie**, **Autobiografie**, **Aureool**, **Atoom**, **Asceet**, **Afgelegen** (in de zin van zuiver, nog niet door veel beschaving of cultuur beïnvloed), **Afdruk**, **Aarde**, **Abnormaal**, **Aardig**, **Aanzienlijk**, **Aanwijsbaar**, **Aanvraag**, **Aanvaarden**, **Aantrekkelijk**, **Aanspreken**, **Aanspreekbaar**, **Aanschijn**, **Altijd**, **Alwetend**, **Anciënniteit**, **Ander(s) zijn**, **Angst**, **Anoniem**, **Antwoord**, **Afbraak**, **Actualiteit**, **Abstract**, **Absurd**, **Aardigheid**, **Afwijken**, **Al**, **Algemeen**, **Allemachtig**, **Alles**, **Alternatief**, **Afspraak**, **Afscheid**, **Aankomen**, **Afgezant**, **Afgrijpselijk**, **Afgrond**, **Adres**, **Aangezicht**, **Aangenaam**, **Aankleden**...

Tijdens het veelvuldig uitspreken van de **A**, ontdekte de kunstenaar de meerwaarde van het gebruik van de **H**.

HA, is een uitroep van blijdschap, het begin van een lach of drukt een begroeting uit, ook verwondering of het vinden van een oplossing. **AH** is dan weer het tegenovergestelde en heeft te maken met pijn, ongemak, medelijden, wanhoop, zelfbeklag etc. Met de **A** en de **H** in wisselende combinatie ontstond het ontwerp voor een geborduurde vlag. De ene zijde is het perfecte spiegelbeeld van de andere zijde. De letters zijn pikzwart op een effen hagelwit veld. De vlag is omzoomd met afwisselende witte en zwarte franjes. Wat het wit/zwart contrast niet alleen versterkt maar eveneens herinnert aan een racevlag waarmee de snelste wagen bij aankomst wordt afgevlagd. Of aan de geblokte logevloer binnen de vrijmetselarij, waarop adepten d.m.v. initiatie rituelen uitvoeren en aan hun onderlinge vriendschap, scholing en geestelijke zuivering werken om een beter mens te worden. De vlag, gevat in een steun van messing, steekt schuin uit de muur. Het is als het ware het eerste signaal van een onzichtbaar leger dat zich nog achter de muur bevindt en mogelijks niet aantreedt.

Een tweede sculptuur in deze tentoonstelling bestaat uit twee oude spinnewielen. Het zijn wellicht de fraaiste exemplaren uit hun soort. Eén staat op de vloer en de ander steunt met drie poten tegen het plafond. Deze ready-made installatie herinnert aan het fietswiel dat Marcel Duchamp op een krukje heeft geplaatst. Naar zijn zeggen amuseerde Duchamp zich om naar het draaien van dit fietswiel te kijken en meer nog naar het schaduwspel ervan over de vloer en op de muur. Het bracht hem rust want in zijn kleine appartement kon hij niet beschikken over een haardvuur om naar het spel van de vlammen te kijken. Volgens Eric Colpaert kwamen spinsters bij het zien van hun draaiende spinnewielen in een quasi trance en kregen ze helderziende vermogens. Door het tweede spinnewiel aan het plafond te bevestigen spiegelt Colpaert onder en boven en spot met de zwaartekracht. Het hier en daar worden relatief. De toeschouwer verliest vaste grond en zijn gedachten komen vrij.

Deze ambachtelijke oude spinnewielen staan in een schril contrast met de andere werken van de tentoonstelling in de witte ruimte van ART PARTOUT GALLERY. Dit herinnert Colpaert aan één van de eindscenes uit de film *2001 A Space Odyssey* van Stanley Kubrick en Arthur C. Clarke. Een buitenaardse beschaving 'ontvangt' Dave, de enige overlevende astronaut, in een vreemde ruimte met een lichtgevende vloer. Om de bezoeker van de planeet aarde enigszins 'op zijn gemak' te stellen werd deze ruimte voorzien van een simulatie van een Louis XV interieur. Een absurder contrast met het astronautenpak en zijn ruimtemodule is niet denkbaar en toch is er sprake van harmonie, maar ook van een laboratoriumopstelling. In deze ruimte wordt de astronaut snel oud en sterft uiteindelijk. Zijn ziel keert terug naar de aarde, die inmiddels is verwoest en zal zorgen voor het begin van nieuw leven.

In veel van de werken appelleert Eric Colpaert op de aanwezigheid en of inmenging van een buitenaardse beschaving. Heel direct door het opvoeren van U.F.O.'s De vraag daarbij is of die U.F.O.'s van ver uit de ruimte tot ons komen of dat de mens deze met zijn fantasie en hunker naar contact, vanaf de aarde ver in de ruimte stuurt. Ook de U.F.O. maakt een scharnierbeweging tussen het hier en daar en tussen het nu en morgen.

Zo uiteenlopend de disciplines zijn waarvan Colpaert zich bedient: zeefdruk, cyclée print, tekening, schets, collage, mixed-media, fotografie, beeldend werk, installatie, uiteenlopend in schaal en op het eerste zicht verschillend van stijl, zo veelomvattend en complex zijn thematiek, zo coherent, zuiver, esthetisch, overzichtelijk, speels, precies en open is zijn oeuvre. Persoonlijk in zijn aanpak, niet onbekend met de verworvenheden van oude meesters uit de 20-tigste eeuw (Russische Constructivisten en Suprematisten, René Magritte, Marcel Duchamp of Marcel Broodthaers) ijvert hij geduldig en nauwkeurig aan zijn verhaal, zijn werk, aan zijn vorm van initiatie.

(Oostduinkerke 02/10/2019)